

Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

Радмила Миловановић
Теодора Маринковић

ПРАКТИКУМ

Психолошко саветовање
у васпитном раду

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

Радмила Миловановић
Теодора Маринковић

ПРАКТИКУМ

Психолошко саветовање
у васпитном раду

ЈАГОДИНА
2020

Издавач
Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу
Милана Мијалковића 14, Јагодина

За издавача
Проф. др Виолета Јовановић

Уредник
Проф. др Емина Копас Вукашиновић

Рецензенти
Проф. др Биљана Стојановић
Доц. др Весна Петровић

Технички уредник
Владан Димитријевић

Лектура и коректура
Мср Марија Ђорђевић

Тираж
150

Штампа
Штампарија „Караклајић”, Косјерић

ISBN 978-86-7604-190-9

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	5
1. ВАСПИТАЊЕ И РАЗВОЈ ЛИЧНОСТИ	7
1.1. Појам васпитања	9
1.2. Васпитање и васпитне методе	11
1.3. Социјални притисак као васпитна метода	13
1.4. Емоционални аспекти васпитног рада	19
2. ПСИХОЛОШКО САВЕТОВАЊЕ У ВАСПИТНОМ РАДУ	43
2.1. Појам и смисао психолошког саветовања у васпитном раду	44
2.2. Саветовање као васпитно средство	44
2.3. Претпоставке успешног саветовања	49
2.4. Саветодавни разговор	62
2.4.1. Фазе саветодавног разговора	62
2.4.2. Активно слушање у саветодавном разговору	64
2.4.3. Постављања питања у саветодавном разговору	70
2.5. Облици саветовања	75
2.5.1. Гешталтистичко саветовање	75
2.5.2. Неподирективно саветовање	91
2.5.3. Кратко, на решење усмерено саветовање	101
2.6. Саветовање у систему васпитања и образовања	106
2.6.1. Саветодавни рад у предшколским установама	106
2.6.2. Саветодавни рад у школама	111
2.6.2.1. Саветодавни рад са ученицима	113
2.6.2.2. Саветодавни рад са родитељима	115
2.7. Етички аспекти саветодавног рада	118

ПРЕДГОВОР

Полазећи од чињенице да саветодавни рад представља саставни део професионалне праксе васпитача, учитеља и наставника и да је едукација за овај аспект њихове професионалне делатности сиромашна или је уопште нема, ова књига је намењена првенствено студентима, будућим стручњацима у области васпитно-образовног рада и има за циљ да им пружи материјал за интерактивну наставу из предмета Психолошко саветовање у образовном раду.

Зашто психолошко саветовање у васпитном раду? Подсетимо да је саветовање и „дељење савета” врло учестала интервенција одраслих у интеракцији са децом у свакодневном животу, али и у интеракцијама васпитач–васпитаник, учитељ–ученик и да то саветовање веома често има структуру неформалног или лаичког саветовања чији је квалитет и учинак веома дискутабилан. За разлику од оваквог саветовања, психолошко саветовање је формални вид саветовања које је теоријски и методолошки утемељено и које пружа особа која је за то посебно едукована.

Циљ ове књиге није да васпитаче и учитеље учини професионалним саветницима, већ да им приближи неке аспекте психолошког саветовања и оспособи их да воде разговор са васпитаницима који је заснован на прихватању и усмерен на развој складног односа у коме је једино могућ оптималан развој потенцијала младог човека. Саветодавни рад који се најчешће одвија у пракси, а који је заснован на елементима својеврсног социјалног притиска, није делотворан а може бити и контрапродуктиван. Компетенције васпитача, учитеља и наставника за саветодавни разговор зависе од њиховог општег и стручног образовања, али је неоспорно потребно и ужестручно образовање у области саветовања – знање о основним елементима и фазама саветодавног процеса, емоционалним аспектима саветодавног процеса, методама и техникама саветодавних интервенција итд.

Саветодавни рад као аспект професионалних компетенција васпитача, учитеља и наставника подразумева развијене социјалне, посебно емоционалне компетенције и овладаност вештинама вођења саветодавног разговора са децом и младима, родитељима и другим учесницима у васпитно-образовном процесу. Наравно, важно је нагласити да је сам процес психолошког саветовања веома комплексан и да захтева посебну едукацију. Полазна основа за ову књигу јесте схватање да је неопходно да студенти најпре подигну свесност о сопственим имплицитним знањима о васпитању, а потом и овладају основним елементима психолошког саветовања, усвоје концепте и овладају основним вештинама које ће им омогућити да начине први корак на дугом путу да постану добри саветници. Поред иницијалног образовања, тај пут захтева и стално стручно усавршавање, упорност и селфмониторинг.

Потреба за једном оваквом књигом подржана је и чињеницом да постоји веома мали број стручних и научних публикација које се баве саветодавним радом као аспектом педагошког деловања, упркос томе што је саветодавни рад саставни део рада сваке васпитно-образовне установе. Поштујући важност иницијалног образовања у формирању стручњака било ког профила, књига има за циљ да студенти, будући васпитачи и учитељи, добију почетни подстицај за улазак у комплексан лавиринт саветодавног рада и основу за даље усавршавање у овој делатности.

У том смислу, књига је намењена првенствено студентима, будућим васпитачима и учитељима, али може, надамо се, бити корисна и за друге професије везане за васпитање и образовање, као и за родитеље.

Аутори

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

316.77:159.9
37.064.2
316.47:37

МИЛОВАНОВИЋ, Радмила, 1954-

Психолошко саветовање у васпитном раду : практикум /
Радмила Миловановић, Теодора Маринковић. - Јагодина:
Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, 2020
(Косјерић : Караклајић). - 122 стр. : илустр. ; 29 cm

Тираж 150. - Библиографија: стр. 120-122 и уз поједина поглавља.

ISBN 978-86-7604-190-9

1. Маринковић, Теодора, 1990- [аутор]
а) Наставници -- Ученици б) Комуникација -- Психолошки
аспект в) Социјална интеракција -- Педагогија

COBISS.SR-ID 283390220

9 788676 104190 9